

Les 5

Action4Rights

<u>Duur</u>	50'	<u>Vakken</u>	Levensbeschouwelijke vakken Burgerschap PAV
<u>Werkvormen</u>	Groepswerk Klasgesprek	<u>Materiaal</u>	Je verspreidt de tekeningen met kinderrechten op voorhand in de klasruimte Post-Its
<u>Bijlagen</u>	5.1 - Kinderrechten stellingen 5.2 - Kinderrechten tekeningen 5.3 - Planningsdocument 5.4 - Actie-document		

Doelstellingen

Lesdoelstellingen

De leerlingen krijgen inzicht in hun leefomgeving en met welke obstakels ze te maken hebben.

De leerlingen zijn zich bewust van hun rechten en hoe hiervoor op te komen.

De leerlingen leren de start van een actie opzetten: van probleem tot oplossing.

De leerlingen leren verschillende vaardigheden aan: kritisch bewustzijn, solidariteit, samenwerken, spreken in groep, feedback geven, organiseren.

Vakoverschrijdende eindtermen

Gemeenschappelijke Stam

2. De leerlingen kunnen originele ideeën en oplossingen ontwikkelen en uitvoeren.

10. De leerlingen engageren zich spontaan.
12. zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken.
13. De leerlingen kunnen onderwerpen benaderen vanuit verschillende invalshoeken.
17. De leerlingen toetsen de eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen en trends aan verschillende standpunten.
19. dragen actief bij tot het realiseren van gemeenschappelijke doelen (samenwerken).

Context 5: Politiek-juridische samenleving

2. De leerlingen passen inspraak, participatie en besluitvorming toe in reële schoolse situaties.
3. tonen het belang en dynamisch karakter aan van mensen- en kinderrechten.
4. De leerlingen zetten zich actief en opbouwend in voor de eigen rechten en die van anderen.

Context 7: Socioculturele samenleving

2. De leerlingen gaan constructief om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen.
3. De leerlingen illustreren het belang van sociale samenhang en solidariteit.

Duiding voor de leerkracht

Deze les laat leerlingen nadenken over hun eigen rechten en hoe deze al dan niet gerealiseerd worden in hun leefomgeving. Samen met hun klasgenoten gaan ze op zoek naar een passende oplossing en actie om zo bij te dragen aan een verandering. Op het einde worden de concrete acties van de klas opgelijst en wordt een engagement gevraagd van de leerkracht/directie om de actie te verwezenlijken.

KIYO wil via het project Action4rights jongeren ondersteunen om zelf rechtenschendingen uit hun omgeving te identificeren en sociale acties op te zetten om deze aan te pakken. KIYO vertrekt hier vanuit de idee dat jongeren zelf de capaciteiten hebben om een actieve rol te spelen in de samenleving. Dit project zet daarom specifiek in op empowerment en participatie van jongeren. Het project wil het vertrouwen van deze jongeren in hun eigen mogelijkheden en talenten opkrikken door hen de kans te geven om waardevolle vaardigheden te ontwikkelen. Jongeren worden gesensibiliseerd en ondersteund om actief en constructief op te komen voor hun rechten en die van hun leeftijdsgenoten.

Niet in alleen in België ondersteunen we jongeren om op te komen voor hun rechten, ook in onze verschillende partnerlanden doen we dit, vanuit onze specifieke visie op empowerment. In Brazilië komen jongeren via partner SER op straat om het geweld tegen kinderen en jongeren aan te klagen, in Burundi zet KIYO veranderingsprocessen in gang door jongeren zelf actie te laten nemen voor een betere samenleving (via jongerencomités), in Marokko spreken jongeren zich via theatermethodieken uit tegen seksueel geweld, in de Filipijnen ondersteunt partner CYC jongeren uit de inheemse bevolking via training om de dialoog aan te gaan met lokale beleidsmakers over hun rechten.

Via YOUCA slaagde KIYO er vanaf september 2019 in om jongeren in België en Brazilië op een virtuele manier met elkaar in contact te brengen. Ze wisselende via video's met elkaar uit over een probleem, oplossing en actie. Zo komen ze meer te weten over de context in het andere land, over hoe jongeren elders in de wereld opkomen voor hun rechten en kunnen ze elkaar feedback geven en inspireren om tot actie te komen.

Een contact met jongeren elders in de wereld is echter niet noodzakelijk om sociaal engagement van jongeren te stimuleren. Jongeren uit één klas of groep kunnen ook aan de slag om tot een sociale actie te komen, en kunnen door samenwerking een verandering realiseren in hun leefomgeving, hoe klein ook. Het gaat immers niet alleen over de actie of de verwachte verandering. Het gaat voornamelijk over het groeiproces dat jongeren doorlopen tijdens dit traject.

Een volledig Action4rights-traject duurt normaal gezien ongeveer één schooljaar, en bestaat uit verschillende sessies. Tijdens deze les willen we jongeren laten kennismaken met het project, en hen laten reflecteren over een bepaald probleem dat ze graag willen aanpakken.

Mocht er interesse zijn om een volwaardig traject aan te gaan, kan je zeker contact opnemen met KIYO: info@kiyo-ngo.be. Via www.action4rights vind je ook meer info over het traject.

Deel I – Introductie Kinderrechten

Duur: 10'

Tijdens deze introductie laat je de leerlingen kennismaken met de verschillende kinderrechten. De leerlingen lopen rond in de klas en bekijken de verschillende kinderrechten met bijhorende stelling (Bijlage 1). Hierover kunnen ze met een klasgenoot reflecteren, en eventueel een antwoord op schrijven. Op deze manier raken de leerlingen vertrouwd met het gepresenteerde recht.

Je kan de rechtentekeningen ook zonder stellingen ophangen in de klas (Bijlage 2) en ze samen met de leerlingen overlopen, wat ze voor de leerlingen betekenen en hoe ze al dan niet in hun leven gerealiseerd zijn.

Deel II – Probleemstelling

Duur: 15'

Elke leerling neemt individueel even de tijd om over een bepaald probleem na te denken waarmee ze geconfronteerd worden op hun school. Het is specifiek de bedoeling om over de schoolcontext na te denken (welke problemen zien ze binnen hun schoolcultuur?), zodat een mogelijke actie kan gerealiseerd worden. De leerlingen kunnen zich inspireren op de verschillende rechten die via de tekeningen worden afgebeeld.

Elke leerling schrijft zijn probleem op een post-it, die ze kleven op één van de rechten waar het mee verband houdt. Elke leerling staat bij de tekening waar zijn/haar post-it kleeft en legt aan de andere leerlingen uit waarom ze dit probleem gekozen hebben en wat de link is met het recht.

Op deze manier worden er groepjes gevormd. Per recht kiezen de leerlingen een 'gemeenschappelijk probleem': elk groepje formuleert een probleem zodanig dat elk lid van het groepje zich hierin herkent. Als er slechts één of twee leerlingen bij een recht staan, dan zoek je linken met mogelijke andere rechten. Bv. Leerlingen voelen zich gediscrimineerd op school. Dit kan gelinkt worden met non-discriminatie, maar misschien ook met het recht op identiteit?

Deel III – Op zoek naar een oplossing

Duur: 15'

Per groepje gaan de leerlingen op zoek naar een oplossing, waarvoor ze zelf een actie kunnen organiseren. Welke actie kunnen de leerlingen zelf bedenken als oplossing voor het probleem? De leerlingen kunnen hiervoor het planningsdocument (Bijlage 3) gebruiken.

Volgende richtvragen kunnen meegenomen worden:

- Welke doelstelling willen jullie bereiken?
- Welke middelen hebben jullie nodig? (financieel, specifiek materiaal,...)

- Zien jullie mogelijke partnerschappen? (samenwerken met leerkrachten, een expert uitnodigen,...)
- Is jullie actie realistisch?
- Zijn er risico's verbonden (wat als het regent? Wat als de directie niet overtuigt raakt?)
- ...

Deel IV – Presentatie + vraag naar engagement

Duur: 10'

Elk groepje legt heel kort hun gekozen probleem en oplossing aan de rest van de klasgroep uit. Hoewel de acties niet per se kunnen uitgevoerd zullen worden, kunnen de leerlingen toch een officieel engagement vragen aan de leerkracht en/of directie. Daarom laat je een leerling alle acties noteren op het actiedocument (Bijlage 4). Dit document kunnen de leerlingen vervolgens officieel overhandigen aan de leerkracht en/of directie.